

[Minister fru Fanny Jensen.]

det derfor er meget ønskeligt, at man fra først af søger at „dække“ sådanne kvarterer med forebyggende institutioner.

Udover ønsket om nybygninger må man også være opmærksom på, at mange af de bestående institutioner har dårlige lokaleforhold og i høj grad trænger til at ombygges, ja, der er nogle af dem, der endog er så ringe, at det kun er forsvarligt at opretholde dem som rene kriseforanstaltninger. Efter nogle af udvalget om forebyggende børneforsorg foretagne undersøgelser må det antages, at det vil være nødvendigt i de kommende år at oprette ca. 200 pladser årlig i vuggestuer, godt 2 000 pladser årlig i børnehaver, og i fritidshjem ca. 500 pladser årlig. Det vil jo i virkeligheden sige, at det til tilfredsstillelse af behovet i de forebyggende institutioner vil være nødvendigt i de kommende år at søge gennemført et byggeri, der for vuggestuerne er lidt mindre end byggeriet i de senere år, for børnehaverne derimod noget større og for fritidshjem svarende til gennemsnittet af byggeriet i de senere år.

Der er derefter for socialministeren ingen tvivl om, at man fortsat behøver en støtte-lovgivning på dette område, idet man også må tage i betragtning, at området efterhånden er blevet så stort, at det private initiativ kun er i stand til at løse en lille del af denne opgave. Ved lovforslaget foreslås derfor de hidtil gældende regler om støtte til oprettelse og forbedring af de forebyggende institutioner opretholdt. Dog har man anset det for ønskeligt, at man i loven nærmere fastsætter den kontakt, der i praksis har udviklet sig mellem forsorslovens regler og reglerne i boligstøtteloven. Efter denne praksis har man nemlig i de senere år krævet, at der, inden der kunne ydes lån eller støtte efter forsorsloven, blev optaget det størst mulige førstprioritetslån eller lignende i ejendommen og størst muligt lån efter boligstøtteloven. Endvidere foreslås det, at bestemmelsen om, at statens støtte kan gøres afhængig af en tilsvarende støtte fra den pågældende kommune, bliver opretholdt.

Da forslaget til loven af 27. juli 1945 var til behandling i det andet høje ting, blev spørgsmålet om, hvorvidt man fremtidig burde kræve, at institutioner for forebyggende børneforsorg kun kunne drives som kommunale, som selvejende eller af foreninger, rejst. Der var dog enighed om at udskyde spørgsmålet, til der skulle gennemføres en endelig tilskudslovgivning, og i mellemtiden skulle spørgsmålet nærmere undersøges i udvalget om forebyggende

børneforsorg. Nu fremgår det af udvalgets betænkning, at spørgsmålet har været genstand for en indgående drøftelse, og at udvalget er kommet til det resultat, at man ikke bør indføre et generelt forbud mod institutioner, der drives for lederens egen regning, men bør nøjes med at forbyde oprettelsen af større institutioner af denne art, hvor ulemperne ved denne driftsform er størst. I overensstemmelse med udvalgets forslag er der herefter i § 126, stk. 3, optaget en bestemmelse om, at institutioner, der er bestemt til at modtage 40 børn eller derover, kun kan opnå anerkendelse, såfremt de drives som selvejende institutioner, af kommuner eller af foreninger anerkendt af børneforsorgen. Endvidere er det i § 126, stk. 6, bestemt, at bestående lederjede institutioner skal overgå til en af disse driftsformer, medmindre socialministeren meddeler dispensation fra dette krav. Efter hvad der er oplyst, er der i øjeblikket 34 institutioner af denne art, der dog ikke alle kan anses for egnede til at overgå til selvejende institutioner eller lignende.

Af de øvrige ændringer, lovforslaget indeholder, skal jeg nævne, at man har anset det for ønskeligt, at der indføres et effektivt lokalt tilsyn med de forebyggende institutioner. Det tilsyn foreslås udøvet gennem de stedlige børneværnsudvalg. Under hensyn til, at det offentlige betaler så stor en del af de udgifter, der er forbundet med driften og oprettelsen af de anerkendte institutioner, foreslås det, at de børneværnsudvalg, der måtte ønske det, får adgang til at indvælge et medlem i bestyrelsen fra de anerkendte institutioner. Såfremt børneværnsudvalgene ønsker det, kan de dog også lade tilsynet udøve gennem særligt beskikkede tilsynsførende. For de ikke anerkendte institutioners vedkommende foreslås tilsynet altid udøvet på denne måde.

Endelig kan nævnes, at socialministeriet har anset det for ønskeligt, at ministeriet får mulighed for at gribe ind overfor forebyggende institutioner, selvom de ikke søger anerkendelse til statstilskud. Den herskende pladsmangel i de anerkendte institutioner har nemlig bevirket, at der er forekommet mange tilfælde af misbrug, hvor børnene er blevet overladt til ukvalificerede personer, der under ganske uforsvarlige hygiejniske og pladsmæssige forhold passede et langt større antal børn, end de kunne have, og mod en urimelig høj betaling. I forsorslovens § 129 foreslås derfor indført en bestemmelse om, at sådanne institutioner ikke må påbegynde deres virksomhed, uden at socialministeriets forudgående samtykke her-